

FABLAB.HR

Udruga za promicanje
digitalne fabrikacije

Financijski
podržava

Nacionalna
zaklada za
razvoj
civilnoga
društva

Skupština FabLaba, udruge za promicanje digitalne fabrikacije, na sjednici održanoj 18. prosinca 2025. godine donosi

ETIČKI KODEKS

FABLAB, UDRUGA ZA PROMICANJE DIGITALNE FABRIKACIJE

Uvod

FabLab, udruga za promicanje digitalne fabrikacije, je nevladina i neprofitna udruga koja djeluje u Republici Hrvatskoj. U svojem djelovanju promičemo Ciljevi udruge su promicanje digitalne fabrikacije kroz obrazovanje, znanstveno i umjetničko istraživanje i poduzetnički razvoj. Također se želi poticati kreativnost i stvaranje novih ideja, kroz uključivost lokalnih zajednica, njihov održivi razvoj, uz zaštitu okoliša i odgovorno upravljanje resursima poticanjem kružne ekonomije.

Ovim Etičkim kodeksom određuju se etička načela djelovanja i vrijednosti kojima se vode članice, članovi, zaposlenice i zaposlenici Udruge.

Prije pristupanja Udruzi s Etičkim se kodeksom moraju upoznati sve članice i članovi te sve zaposlenice i zaposlenici Udruge. Svi oni poštuju načela Etičkog kodeksa i ponašaju se u skladu s njime.

Ako članica ili član svojim ponašanjem povrijedi načela i(li) vrijednosti ovog Kodeksa, Upravni odbor udruge ukazat će joj/mu na povredu.

Ponavljanje ili teške povrede Etičkog kodeksa za posljedicu mogu imati isključenje iz članstva Udruge sukladno članku 13. Statuta.

Kodeks prema potrebi periodično revidira, mijenja i dopunjava Upravni odbor.

Ako se u okviru određenog projekta ili aktivnosti zbog specifičnosti ukaže potreba definiranja aktivnosti na prijedlog voditeljice ili voditelja, Upravni odbor usvaja projektni Etički kodeks koji je u suglasnosti s ovim.

Udruga svoje aktivnosti vodi kroz nekoliko područja djelovanja:

Prvu predstavlja obrazovanje, svih kojima je potrebno i koji žele, od najmlađih, do onih koji u svojim zrelim godinama žele proširiti svoje znanje.

Drugu predstavlja interes za probleme lokalne zajednice, odnosno svih onih kojima tehnologija može pomoći u životu.

Treću predstavlja razvijanje poduzetničkog načina razmišljanja, odnosno provjera ideja i njihovo dovođenje do prototipa ili proizvoda. Sve aktivnosti objedinjene su pod nazivom "Djeluj lokalno, misli globalno"

Rad udruge je javan i udruga je otvorena svima zainteresiranima za zanimljivosti u ovom dinamičnom području za koje se očekuje da bi moglo imati utjecaj veći od Interneta, te za koje se pretpostavlja da predstavlja novu industrijsku revoluciju.

FABLAB.HR

Udruga za promicanje
digitalne fabrikacije

Vizija

Vizija udruge je učiniti digitalnu fabrikaciju, kao jednu od disuraptivnih novih tehnologija, pristupačnom svima, osnažujući pojedince i zajednice da razvijaju održiva, inkluzivna, priuštiva i značajna rješenja koja unapređuju kvalitetu života.

Udruga zamišlja budućnost u kojoj inovacije podržavaju dobrobit ljudi i planeta, u skladu s vrijednostima Novog europskog Bauhauusa – održivosti, inkluzivnosti i ljepote, te u skladu s Ciljevima održivog razvoja UN-a (SDG).

Misija

Misija udruge je osnažiti društvo kroz obrazovanje, angažman zajednice i razvoj poduzetništva utemeljenog na kružnosti i odgovornim inovacijama.

Udruga teži poticanju kreativnih i zajednički oblikovanih rješenja za lokalne i globalne izazove, podržavamo zelenu i digitalnu tranziciju te aktivno surađujemo s institucijama i mrežama kako bismo unaprijedili politike koje promiču društvenu koheziju, brigu za okoliš i jednake mogućnosti za sve.

Zakonski propisi u Republici Hrvatskoj na kojima se temelji rad Udruge

Važeći zakonski propisi u Republici Hrvatskoj na kojima se temelji rad Udruge su sljedeći:

- Konvencija o pravima djeteta, te drugi propisi i protokoli koji utvrđuju načine postupanja u kontaktu s djecom, kao i pozitivna iskustva drugih organizacija i ustanova u radu s djecom,
- Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava,
- Ustav RH, te niz zakona koji se bave ovim područjem,
- Zakon o udrugama i Statut Udruge,
- Zakon o ravnopravnosti spolova,
- Zakon o suzbijanju diskriminacije.

Vrijednosti i načela

Vrijednosti i načela za koja se udruga zalaže:

- FabLab je mjesto nulte tolerancije na nasilje svih vrsta i oblika,
- Poštovanje temeljnih ljudskih i dječjih prava, dostojanstva i vrijednosti svih ljudi,
- Poštovanje, otvorenost i tolerancija prema individualnim različitostima pojedinaca,
- Svojim aktivnostima udruga promiče opće vrijednosti volonterstva kao oblika civilnog uključivanja u društvene procese koji osnažuje pojedince, izgrađuje osjećaj solidarnosti, potiče na sudjelovanje,
- Smatramo da informacije i znanja moraju biti dostupni i besplatni svim krajnjim korisnicima, stoga svoje aktivnosti i edukativne materijale nikad ne naplaćujemo s ciljem zarade, već iznimno, kad je to jedini način da se ostvare,
- U radu i djelovanju pridržavamo se principa zaštite okoliša i održivosti,
- Mi mijenjamo, a ne prilagođavamo se pojedincima, institucijama i sustavu koji ne štite interese djece, majki, očeva, obitelji i prirodnog okoliša. Pokreće nas aktivistički duh jer vjerujemo u

snagu udruženih pojedinaca koji pokreću promjene. Informiramo i educiramo sebe i društvo u kojemu živimo, a za svoj rad u najboljoj namjeri snosimo punu odgovornost.

- Međusobno se podržavamo i osnažujemo svjesni sinergijskog učinka timskoga rada. Pritom smo otvoreni, tolerantni i poštujemo svoje različitosti (spolne, rodne, religijske, dobne, rasne, nacionalne, interesne i vrijednosne) smatrajući ih svojim prednostima.
- Međusobno širimo i dijelimo informacije i znanje bez kasnijeg polaganja prava na rezultate i bez obzira na količinu svojega doprinosa u radu Udruge.
- U svojem radu i promicanju vizije Udruge služimo se provjerenom informacijom i suvremenim znanstvenim istraživanjima koje su objavili domaći i(li) inozemni autoriteti u području kojim se bavimo. Pritom se također vodimo svojim vrijednostima.
- Poštujemo izbor svakoga pojedinca, a mogućnost izbora smatramo temeljnim ljudskim pravom. Kroz svoje aktivnosti zalažemo se za izbore koji su u skladu s našim ciljevima.
- Potičemo i ohrabrujemo druženja članica i članova, prijateljsko okruženje te podršku i izvan aktivnosti Udruge, jer smatramo da je duh zajedništva i prijateljstva koji se pritom jača poseban i važan za naše djelovanje.

Javne politike

Javne politike za koje se udruga zalaže su sljedeće:

Od 2017. Udruga je kroz svoje članove uključena u radnu skupinu na nacionalnoj razini Europa u promjenjivom svijetu – uključiva, inovativna i promišljena društva (SC6). Ministarstvo znanosti i obrazovanja pokrenulo je Referentne skupine kao važan dio nacionalnog sustava podrške provedbi Obzora 2020. u Hrvatskoj, a koji je dosad nedostajao. Referentne skupine se imenuju kao savjetodavna tijela. Njihova je uloga pružanje podrške članovima Programskog odbora za SC6 u vidu davanja očitovanja i mišljenja na dokumente vezane za Obzor 2020., uključujući relevantni Radni program, ali i drugih dokumenata u kojima se od RH traži stajalište ili očitovanje po pojedinim pitanjima vezanima za istraživanje, razvoj i inovacije u područjima u okviru ove konfiguracije.

Na EU razini Europska komisija uspostavila je dijalog s predstavnicima kulturne i kreativne industrije u kontekstu obnovljene Strategije europske industrijske politike donesene 2017. Cilj dijaloga bio bi utvrditi potrebe politike i poduprijeti sveobuhvatan okvir za kulturne i kreativne industrije u okviru strategije industrijske politike i šire vizije industrije sutrašnjice. Krajem 2018. predstavnik FabLab-a pozvan je u radnu skupinu s ciljem izrade strateškog dokumenta o doprinosu kreativnih i kulturnih industrija gospodarskoj strategiji EU 2030.

Volonterski rad

- Volonterke i volonteri uključuju se u rad Udruge u mjeri u kojoj im to odgovara i pritom su svjesni odgovornosti za preuzeta zaduženja. Ako su iz nekog razloga spriječeni savjesno izvršiti svoja zaduženja u razumnom roku, od njih se očekuje da o tome obavijeste voditeljicu ili voditelja projekta ili aktivnosti, odnosno Upravni odbor.
- Jednako cijenimo svaki volonterski rad bez obzira na uloženi broj volonterskih sati, status članstva ili položaj u Udruzi.
- Volonterskome radu pristupamo ozbiljno i savjesno i stoga nastojimo podizati kvalitetu svojega rada i usluga koje pružamo korisnicima. Pritom vodimo računa o tome da vrhunska organizacija nije sama sebi svrhom.
- U kontaktu sa suradnicama i suradnicima te krajnjim korisnicima i korisnicima članice i članovi Udruge su strpljivi i korektni te pridonose ugodnom i poticajnom okruženju.

FABLAB.HR

Udruga za promicanje
digitalne fabrikacije

- Za svoju djecu zahtijevamo okolinu bez cigareta, alkohola i opijata pa naše volonterke i volonteri u prostoru FabLaba i oko njega te u javnim prostorima u kojima se održavaju aktivnosti i akcije udruge te oko njih svojim primjerom ne potiču takvo ponašanje.

Zaštita privatnosti

- U svojem radu vodimo računa o pravu na privatnost članica, članova, korisnica i korisnika naših usluga svjesni toga da samo u okruženju sigurnom od (zlo)uporabe informacija o pojedincu možemo u potpunosti slobodno izraziti sve svoje osobne potencijale.
- Štitimo tajnost privatnih podataka članica, članova, korisnica i korisnika usluga, a možemo ih dati na uvid pravnim ili fizičkim osobama izvan Udruge samo ako je to u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka.

Zaštita djece i njihovih prava

Djeca su sve osobe u dobi do 18 godina.

Sva djeca imaju pravo na zdravlje, sigurnost i dobrobit, a njihov najbolji interes trebao bi biti prioritet u radu odraslih. To je načelo kojim se vodimo i čije poštivanje zahtijevamo od svih partnera i suradnika koji s nama provode programske i projektne aktivnosti. Svoj djeci koja su neposredno ili posredno uključena u aktivnosti FabLaba i aktivnosti partnera u zajednički provedenim projektima, ova prava moraju biti osigurana i zaštićena.

Zaštita djece i poštivanje njihovih prava u aktivnostima u kojima djeca sudjeluju, ostvaruju se tako da su aktivnosti organizirane na način da:

- su sigurne za djecu,
- štite privatnost djece,
- štite djecu od bilo kojeg oblika izrabljivanja i zlostavljanja,
- uzimaju u obzir mišljenje djece,
- sprečavaju diskriminaciju, isključivanje ili marginalizaciju djece po bilo kojem osnovu,
- osiguravaju da osobe koje rade neposredno ili posredno s djecom, poštuju i zadovoljavaju minimalne standarde zaštite djece,
- poštuju privatnost djece te povjerljivost svih podataka.

Drugim riječima, sve aktivnosti vode se načelom najboljeg interesa za djecu.

Zalažemo se za uvažavanje, promicanje i razumijevanje prava djece u kontekstu njihove vlastite kulture, religije i etničke pripadnosti. Treba čuti njihovo mišljenje i stavove, pažljivo ga razmotriti te djecu ohrabriti i pomoći im da sudjeluju u donošenju odluka koje utječu na njih, uključujući i odluke koje se odnose na zaštitu djece.

Zaštita od diskriminacije prema spolu

U svome radu, kroz programske i projektne aktivnosti, uključujući i promidžbene aktivnosti, promičemo jednake mogućnosti i rodnu ravnopravnost te poštujemo načelo zabrane diskriminacije po bilo kojoj osnovi sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije i Zakonu o ravnopravnosti spolova.

FABLAB.HR

Udruga za promicanje
digitalne fabrikacije

Niti jedan spol ili spolnu orijentaciju nećemo prikazivati na omalovažavajući i uvredljiv način niti ćemo nametati dvojni koncept spola ili stereotipne ideje o rodnim ulogama.

Nastojimo suzbijati stereotipe i predrasude kroz komunikaciju s ciljanim skupinama i u obraćanju javnosti kroz tekstove i objave za medije. U verbalnom i vizualnom izražavanju vodimo računa o rodnoj perspektivi, uključujući i jezičnu terminologiju.

Nulta tolerancija na seksualno iskorištavanje i zlostavljanje

U svome se radu vodimo načelima nulte tolerancije na seksualno iskorištavanje i zlostavljanje. To uključuje bilo kakvu stvarnu zlouporabu ili pokušaj zlouporabe nečije ranjivosti u seksualne svrhe, uključujući, ali ne ograničavajući se samo na novčanu, društvenu ili političku dobit koja proizlazi iz seksualnog iskorištavanja druge osobe, a uključuje i svaki oblik nasrtaja na drugu osobu, seksualne prirode, bilo pod upotrebom sile ili pozicije moći.

Financiranje rada Udruge

Važno nam je da svoje programe i aktivnosti financiramo na različite načine, kako naše aktivnosti ne bi bile ovisne o jednom donatoru ili jednom načinu financiranja. Sredstva za rad Udruge ostvarujemo putem natječaja, od donatora i sponzora te samofinanciranjem u skladu s našom misijom.

Pri odabiru projekata, izvora financiranja, sponzora ili donatora, udruga će voditi brigu da isti ne dovode u pitanje vrijednosti udruge iskazane kroz Etički kodeks.

Financijski izvještaji Udruge su javni.

Sukob interesa

Članice i članovi uključeni u edukaciju korisnica i korisnika usluga i(li) edukatorica i edukatora za svoj rad unutar Udruge neće primati novčanu ili bilo kakvu drugu materijalnu ili nematerijalnu naknadu od krajnjih korisnica i korisnika. Iznimno se dopušta honoriranje volonterki i volontera prema posebnoj odluci Upravnog odbora.

Također, članice i članovi Udruge neće se služiti volontiranjem u Udruzi kako bi promovirali sebe i u svojem radu izvan Udruge na istom području stjecali materijalnu dobit.

Članice ili članovi Udruge koji su ujedno članice ili članovi jedne od političkih stranaka mogu imati podupirući ili redovni status članstva u Udruzi te mogu biti zaposlenice odnosno zaposlenici Udruge. U slučaju aktivnog političkog angažmana, a koji se odnosi na sudjelovanje u tijelima stranke i(li) vlasti te angažman tijekom izbora, članice i članovi ne mogu obnašati voditeljsku i funkciju zamjenika, biti zaposlenici niti biti članicama i članovima Savjeta i Upravnog odbora Udruge. Također ne mogu u javnosti istupati u ime Udruge te ni na koji način isticati članstvo u Udruzi prilikom svojega stranačkoga djelovanja.

Članice i članovi Udruge koji se u svojem privatnom ili poslovnom djelovanju van Udruge bave aktivnostima u područjima ili s ciljanim korisnicima sličnim ili istim onima Udruge moraju djelovati na način koji njih i Udrugu ne dovodi u sukob interesa te ne kalja ugled Udruge. Od članica i članova očekuje se da u okviru svojih privatnih i poslovnih aktivnosti van rada Udruge posvete posebnu pažnju tome da se njihove aktivnosti ne predstavljaju javnosti i drugim dionicima kao aktivnosti koje Udruga

FABLAB.HR

Udruga za promicanje
digitalne fabrikacije

podržava, potpomaže ili organizira, kao i da u svojoj ulozi unutar tih aktivnosti ne predstavljaju sebe kao predstavnicu ili predstavnika Udruge, osim ako je, prije provedbe same aktivnosti, pravovremeno za to zatražena te zaprimljena dozvola Upravnog odbora Udruge.

Kad članice i članovi imaju dvojbu o mogućem sukobu interesa ili utjecaja određene aktivnosti na ugled Udruge, trebaju se konzultirati s Upravnim odborom Udruge koji će donijeti odluku o pristupu postavljenom pitanju a od članica i članova očekuje se da tu odluku poštuju.

Posebno, od članica i članova Udruge koji razmatraju ili već izvršavaju izvršnu ulogu unutar Udruge a koji su istovremeno vlasnice/i poslovnih subjekata i(li) se bave sličnim ili istim poslom kao i Udruga ili gdje su ciljani korisnici ujedno i ciljani korisnici Udruge, očekuje se da o tome pravovremeno obavijeste Upravni odbor. Članovi u izvršnim ulogama u ovom kontekstu su voditeljice i voditelji te zamjenice i zamjenici voditeljica odnosno voditelja programa i projekata, zaposlenice i zaposlenici te članice i članovi Upravnog odbora Udruge. Upravni odbor će potom razmotriti potencijal situacija sukoba interesa i donijeti odluku koju će članovi poštivati.

Kršenje Etičkog kodeksa

Dužnost je svake članice i člana da se pridržavaju Etičkog kodeksa. U slučaju da se povrijedi Kodeks, svaka članica ili član je dužna/dužan to prijaviti Upravnom odboru, a Upravni odbor je dužan opomenuti članicu ili člana o kršenju Kodeksa minimalno jednom pismenom opomenom prije nego se poduzmu sankcije.

Nakon minimalno jedne pismene opomene, kršenje Etičkog kodeksa može se sankcionirati gubljenjem statusa voditeljice ili voditelja projekta, programa i(li) podružnice članstva, odnosno zamjenice voditeljice/zamjenika voditelja, gubljenjem statusa redovne članice ili člana, odnosno statusa podupiruće članice ili člana Udruge FabLab. O svim slučajevima odlučuje Upravni odbor.

U Zagrebu, dana 18. prosinca 2025.

Za udругu:

Predsjednik udruge

Roberto Vdović

(ime i funkcija ovlaštene osobe)